

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

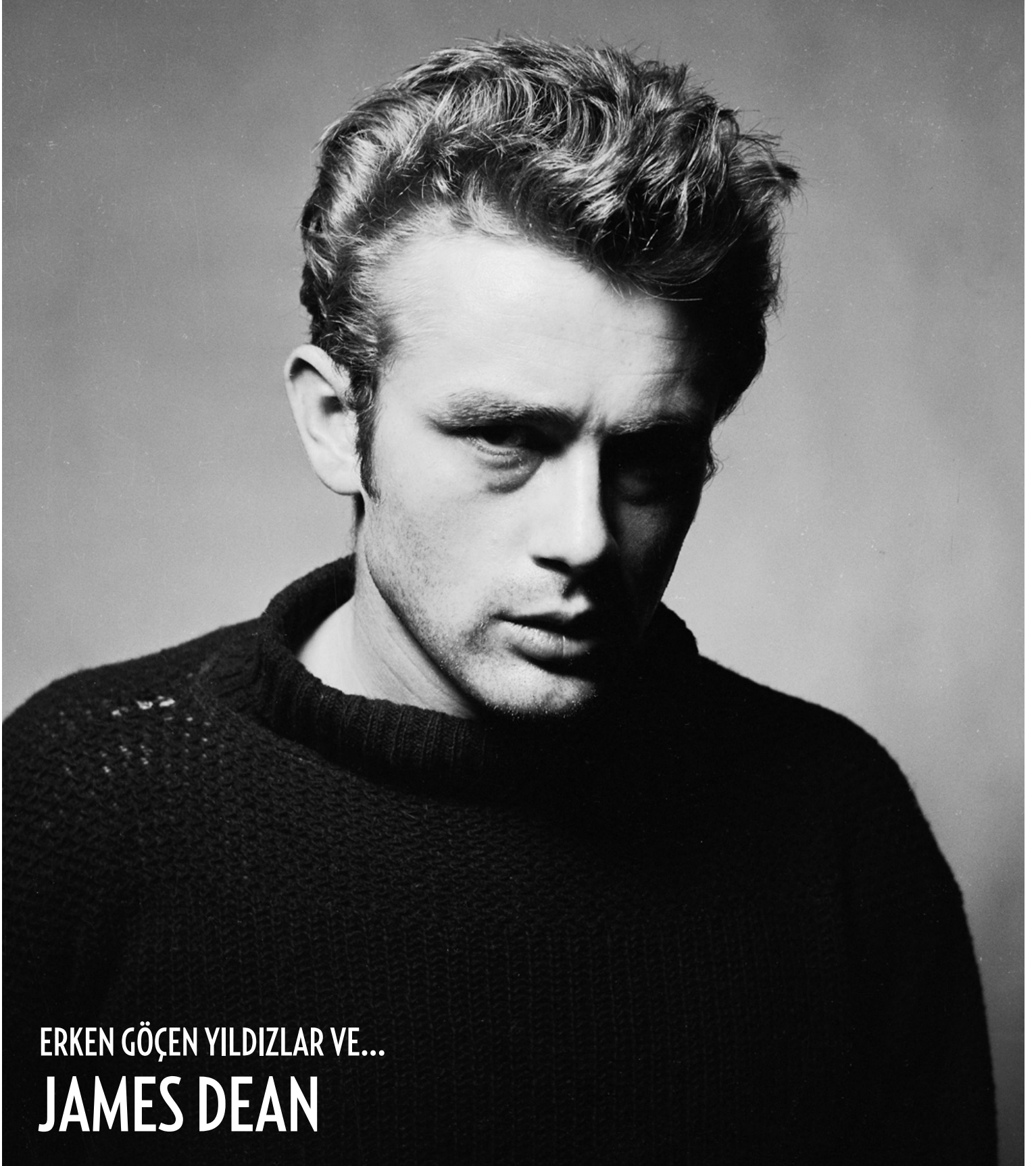
RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

ERKEN GÖÇEN YILDIZLAR VE...

JAMES DEAN

J U L I A R O B E R T S

ŞİMDİ
DVD VCD VE Blu-ray Disc'DE!

YEDUAETSEV

EAT PRAY LOVE

tiglon

© 2010 Columbia Pictures Industries, Inc. Tüm hakları saklıdır.
© 2011 Kapak ve Tasarım Sony Pictures Home Entertainment Inc. Tüm hakları saklıdır..

COLUMBIA
PICTURES

PLAN 6

SONY
Home, believe

DIGITAL AUTOMATIC CENTER

SONY
PICTURES
HOME
ENTERTAINMENT

YERLİ DİZİ, YERSİZ UZUN!

DÜNYANIN KENDİNİ 'GELİŞMİŞ' OLARAK TANIMLAYAN BÜTÜN ÜLKELERİNDE TELEVİZYONUN KURALLARI NET biçimde belirlenmişken, Türkiye'de bu durum biraz 'farklı' işliyor ne yazık ki! Bunun en belirgin göstergesiye ekranlarda izleyici rekorları kıran 'yerli dizilerin yersiz uzunluğu'. Bu sloganla yola çıkan dizi çalışanları, eylemleriyle seslerini duyurmaya çalışıyorlar şu sıralar. Hükümet de -seçim gazıyla da olsa- bu işe el atmış görünüyor. Ortaya nasıl bir sonuç çıkacağıysa meçhul!

Her hafta uzun metrajlı bir sinema filmi uzunluğunda dizi bölümü çekme zorluğunun altından kalkmaya çalışırken hayatını kaybedenler de oldu, hayatını mahvedenler de. Hem ruhsal hem de fiziksel açıdan emekçilerin fazlasıyla yıpranmasına vesile olan bu durumu değiştirmek, her zamanki gibi örgütlü hareket etmekten geçiyor, bireysel çıkışların pek bir yararı olmuyor. 'Çağdaş' ülkelerde olduğu gibi bir sendika çatısı altında toplanabilse bu emekçiler, seslerini daha gür çıkarabilecekler ve belli yaptırımları da olacak. Ama bunun önünde de aşılması güç duvarlar, bazı çekinceler var.

Televizyon kanallarının 'vahşi kapitalist' düzen içinde süregiden, 'insan' ögesini neredeyse hiç düşünmeyen, reklamverenlerin iştahını kabartmaktan öte hiçbir motivasyonu olmayan uygulamalarına "Dur!" demek şu aşamada son derece zor görünüyor. Çalışmaya muhtaç emekçilerin elini kolunu bağlayan, onların zaafalarını sonuna

kadar sömüren sözleşmelerse işin bir başka boyutunu oluşturuyor. "Sömür sömürebildiğin kadar!" mantığıyla hareket eden televizyon kanalları, insani hiçbir refleks barındırmayan bu tutumlarıyla etinden sütünden olduğu kadar kemiğinden iliğinden de faydalanıyorlar dizi çalışanlarının. Birkaç bölüm ekrana geldikten sonra yayından kaldırılan dizilerin onca emekçisinin akıbeti de hiç düşünülüyor haliyle!

Bu işi kurallarına göre yapan ülkelerin başında gelen Amerika Birleşik Devletleri'ne baktığımızda, bizdeki durumun nasıl bir 'garabet'e dönüştüğünü net biçimde görebiliyoruz. Komedi dizilerinin reklam kuşağıyla birlikte yarım saati, diğer dizilerinse reklam kuşağıyla birlikte bir saati aş(a)madığı bir düzen söz konusu orada. Her emekçi grubunun sendikası olması, bu düzeni ayakta tutan en önemli unsur tabii ki. Birkaç yıl önceki senarist grevini hatırlayın, Altın Küre ödül töreni yapılamamış, Oscar'ların yapılması bile tehlikeye girmişti. Emekçi örgütlenmesinin gücüydü bu durumu doğuran. Bizde böyle bir şey olsa, greve giden senaristlerin yerine başkaları bulunup işe devam edilir, diğer sektörlerde yapıldığı gibi. Onlar da ayaklandıklarıyla kalırlar, işlerinden olmaları da cabası!

Çözumsuzlüğün içine saplanıp kalmış görünen bu durumu tersine çevirebilecek olansa gene emekçilerin kendisi. Basının da belli çekincelerle uzak kaldığı bu meselede 'yapayalnız' kalmalarını avantaja dönüştürüp kısa sürede örgütlenmelerini bekliyoruz onlardan. Ve yerli dizilerin yersiz uzunluğunu tarihe gömmelerini...

GİZLİ TEŞKİLAT

(NORTH BY NORTHWEST, 1959)

YAYIN KURULU: CEM ALTINSARAY cemirique@yahoo.com BİLGEHAN ARAS bilgehanaras76@gmail.com KEMAL EKİN AYSEL kemalaysel@gmail.com

BURAK GÖRAL burgoral@yahoo.com MURAT ÖZER cinemozer@gmail.com BURÇİN S. YALÇIN burcycalc@hotmail.com

GÖRSEL YÖNETMEN: BİLGEHAN ARAS **LOGO TASARIM:** ERKUT TERLİKSİZ **HTML UYGULAMA:** BAŞAR UĞUR

KATKIDA BULUNANLAR: TUNCA ARSLAN, OKAN ARPAÇ, EBRU ÇELİKÜTÜĞ, ALİ ULVİ UYANIK, FİLİZ ÖRGEN, MÜZEYYEN BEDEL YALÇIN

REKLAM İLETİŞİM: EMEL GÖRAL emel.goral@hotmail.com

www.arkapencere.com

6 ÇOK BİLEN ADAM

Haftanın eleştirileri: Dövüşçü, Ayin, İncir Reçeli, Şampiyon.

15 KAPRI YILDIZI

Arka Pencere yazarlarının film değerlendirme yıldızları.
Beş üzerinden, buçuksuz...

16 TRENDEKİ YABANCI

Alfred Hitchcock, Osman Seden'in yazıp yönettiği, başrolünde Ayhan Işık'ın oynadığı "Aşktan Da Üstün"ü izlese acaba beğenir miydi?

18 AŞKTAN DA ÜSTÜN

Geçen hafta yaşamını yitiren Maria Schneider'in anısına, Bernardo Bertolucci'nin tartışmalı başyapıtını inceliyoruz: Paris'te Son Tango.

20 ÖLÜM KARARI

İyiler erken ölür. Hele sinemada... Genç yaşta kaybettiğimiz
11 unutulmaz film yıldızını hatırlıyoruz.

24 AİLE OYUNU

DVD eleştirileri: Amerikan Gangsteri,
New York Çeteleri, 16. Doğum Günü.

28 SAPIK

Film sapıkları için sinemanın incik cıncığı: Cowboys & Aliens,
Film Çözümlemeleri-2: Çoğunluk, SİYAD Ödülleri'nde
Belgesel ve Kısa Film Adayları, Eyyvah Eyvah 2'den rekor denemesi.

DÖVÜŞÇÜ

ORJİNAL ADI The Fighter
YÖNETMEN David O. Russell
OYUNCULAR Mark Wahlberg,
 Christian Bale, Melissa Leo,
 Amy Adams, Jack McGee
YAPIM 2010 ABD
SÜRE 115 dk.

CIKIŞIZ İNSANLARDAN KURULU VE SÜREKLİ İNİŞTE OLAN BİR AİLENİN içinden çıkmayı başaran bazı erkekler bir süre sonra bunu anlattıkları bir kitap yazarlar. Sonra bir yapımcı bu kitabı okur ve film yapmak ister. Yetenekli bir oyuncuyu (Leonardo DiCaprio, Robert Downey Jr. gibi aktörlerin böyle filmleri vardır mesela) koyarlar başrole ve jeneriğin başına da 'gerçek bir hikayeden uyarlanmıştır' ibaresini yapıştırırlar. Yönetmen ve senaryo iyiye film Oscar'a aday olur. Oscar adaylığı gişeyi tetikler, herkesin bir sonraki işinde fiyatını arttırmasına da sebep oluşturur ve 'mutlu son'.

Şahsen kendi sefil ailesinin üzerinden onları anlatarak şöhret ve para kazanan bu adamları ben hiç sevmem. Kötü anne-babasının, kardeşlerinin hikayelerinden voliyi vurup, sonrasında yoluna iyi bir yazar olarak devam eden yazar sayısı pek de fazla değildir açıkçası. Gerçek ama kitaplaştırılmamış kişisel hikayeler bu yüzden diğerlerine göre benim daha çok ilgimi çeker.

Her gerçek hikaye film olarak bizi çok ilgilendirmez ama ne ilginçtir ki, içinde boksör olan filmler bir şekilde hepimizi ilgilendirir. "Kızgın Boğa" (Raging Bull), "Rocky", "Milyonluk Bebek" (The Million Dollar Baby) ve bu sayfalarda söz konusu olan bu filmin de prodüktörlerinden biri olan Darren Aronofsky'nin güreşçi filmi "Şampiyon" (The Wrestler) mesela... Bu filmler trajik dövüşçü karakterlerinin gerçek ya da gerçeğe yakın hikayeleri üzerinden zorluklar içinde ayakta kalma, her şeye karşı mücadele etme, 'erkek'e yakışır derecede güçlü olabilmenin ağırlığı gibi temaları ele almaktalar...

"Üç Kral"ın (Three Kings) yönetmeni David O. Russel'in bu yeni filminin adı bile fazla dolandırıyor meseleyi: "Dövüşçü". Çünkü boksör kahramanımız Micky sadece rakipleriyle değil, annesi, sırf birbirinden kötü saç modelleriyle bile insanı çıldırtabilecek yedi kızkardeşi, ağabeyi, ağabeyinin kişilik ve uyuşturucu sorunları, yaşadığı mahalleyle ve en nihayetinde kendi kötü gidişatıyla dövüşüyor film

boyunca... Kendi hayatını geri plana atmış, başkaları için yaşayan genç bir boksörün 'düze çıkma' çabasını anlatıyor bize...

Bu tür hikayeler sefaletten beslenip o sefaletin içinden sağ salım çıkabilen kahramanını kutsar genellikle. Ama yukarıda saydığımız filmler gibi "Dövüşçü" de bu tuzağa düşmüyor. Soğukkanlılığını kaybetmeden, hikayeyi sulandırmadan sunuyor önümüze.

Micky'nin en büyük sorunu Dickie gibi 'junkie' bir üvey ağabeyi ve Alice gibi bir annesinin olması... Farklı bir babanın oğlu olan Dickie boksörlük kariyerine uyuşturucu yüzünden veda etmiş, hayattaki ve kariyerindeki tek başarısı olan Sugar Ray Robinson'ı yendiği maça tutunmuş bir adamdır. Parlak geleceğini ya da en azından umut vaat eden potansiyelini uyuşturucuya kurban ettiğinden beri ümitlerini ve birikimlerini kardeşi Micky üzerinde yaşatmaktadır... İyi huylu Micky ise bir yandan zaten bir kurbana dönüşmüş ağabeyini incitmemeye çalışırken, dilinden düşürmediği 'biz bir aileyiz' klişesine tutunarak oğlunun menajerliğine soyunan annesi Alice'in bütün yanlış kararlarına rağmen hayatta en iyi yapabildiği şeyle ayakta kalmaya çalışıyor.

Ailenin kendi gerçekleriyle yüzleşmesine vesile olan şey Dickie'nin peşine takılıp onunla ilgili (aslında başka bir dertleri var) belgesel çeken HBO ekibinden çok, Micky'nin kız arkadaşı barmaid Charlene aslında. Kafası karışık erkek çocuğunu toparlayan bir kadın hep vardır bu tip hikayelerde... Charlene de her kadının yaptığını yapıyor içgüdüsel olarak. Micky'nin kendisine fayda sağlamaktan çok ayağına takılı dev bir pranga vazifesi gören ailesiyle olan göbekbağını sancılı da olsa koparmaya çalışıyor. Bunda bir parça kendisinin bencilliği de yok değil. Nitekim film bunu daha dostane bir şekilde çözüyor sonunda. Çünkü çözüm büyük bir uzlaşmayla geliyor... Büyümenin gereklerinden biri olan 'aileden kopuş'un geciktikçe daha büyük sorunlara yol açabileceğini anlıyoruz. Neyse ki bu hikayede bu sorun -Micky'nin ringlerde akan kanı dışında- 'kansız' hallediliyor...

Her gerçek hikayeden iyi film çıkmıyor ama iyi oyuncularla, iyi çekilmiş, kötü de yazılmamış orta karar bir hikayeden iyi film çıkabiliyor. Bu filmde klasik Amerikan filmlerindeki tat var...

Christian Bale şaşırtıcı performanslarına bir yenisini daha eklerken her görüldüğü sahnede izleyenlerin özellikle kendisine dikkat kesilmesini sağlamayı başarıyor burada.

"Dövüşçü" bize çok yeni bir hikaye anlatmıyor aslında. Russell hep bildiğimiz bir hikayeyi düzgün ve iyi bir sinematografiyle aktarıyor. Şahane bir rock 'playlist'inin eşlik ettiği film başta Dickie'yi canlandıran Christian Bale'inki olmak üzere oyuncularının üstün performanslarıyla akılda kalıcı bir hale dönüşüyor en çok. Bale'in 'yine' gereğinden fazla kilo vererek canlandırdığı Dickie'de ne kadar başarılı olduğunu anlamak için filmin kuyruk jeneriğinde görünen gerçek Dickie'ye bakmanız yeterli... Bale şaşırtıcı performanslarına bir tane daha eklerken her görüldüğü sahnede izleyenlerin özellikle kendisine dikkat kesilmesini sağlıyor. Mark Wahlberg ise sakın, mütevazı ve kendine has 'tarz'ını dört yıl üzerinde çalıştığı Micky'ye bir çarşaf gibi yayıyor. Bu iki iyi aktörün yanında filmin annesi Alice rolünde izlediğimiz Melissa

Leo da inandırıcı ve 'etli' bir performans veriyor. Amy Adams kariyerinin en farklı karakterlerinden birinde, kenar mahalle kızı olarak da kendisini ispatlayabiliyor... İnsan böyle filmlerde 'oyunculuk' mesleğinin bir yerlerde ne kadar ve ne güzel ciddiye alındığına bir kez daha şahit oluyor...

"Dövüşçü" herkesin üzerine düşeni çok iyi yaptığı, başından sonuna akıp giden ve hiç sıkılmayan bir film. Tam da Akademi'nin seveceği türden çağdaş bir Amerikan klasiği... Eğer 1960'larda çekilmiş olsaydı yönetmen koltuğunda Elia Kazan, başrollerde de Marlon Brando ve Montgomery Clift olurdu muhtemelen... [7]

Led Zeppelin, Whitesnake, Traffic, Red Hot Chili Peppers ve The Rolling Stones gibi grupların şarkılarıyla süslü film...

Filmin afişine, jeneriğine, her yerine yazdıkları 'gerçek hikaye' vurgusu fazla... Çok inanılmayacak bir hikaye anlatıyorlar sanki!

"Film çekmek insanın farklı yaşlarda kendi fotoğrafını çekmesi gibi bir şey. Hepsi farklı görünür, ama aslında hepsi aynıdır."

Wong Kar-Wai

altıyazı
AYLIK SINEMA DERGİSİ

Sinema üzerine düşünen dergi
Her ay bayillerde

AYIN

AYIN” KORKU FİLMLERİNİN BU ALT TÜRÜNÜ SEVEN İZLEYİCİLERİ TAVLAYACAK BİR ŞEY söylüyor: Bu filmde olup bitenler gerçek olaylara dayanmaktadır! Vatikan’da şeytan çıkarma ayiniyle ilgili olarak rahipleri eğiten Regina Apostolorum Din Okulu var. (Bizim topraklarımızda da ‘cin’ vakaları var ve hatta yakın tarihte bu cinleri çıkarma seanslarının bazıları ölümle sonuçlanmıştı. Katolik Hristiyanlığın merkezinde ise durum farklı. Artık işin okulu açılmış. Belli bir eğitim sonrasında şeytanla başa çıkma yöntemlerine haiz kalifiye rahipler kötülüğün efendisiyle savaşıırken, bizde hâlâ bu işler üfürükçü hocaların uyduruk müdahaleleri yüzünden trajediyle sonuçlanabiliyor!) Gazeteci Matt Baglio’nun, Vatikan’daki bu okulda eğitim gören bir ABD’li rahibin deneyimlerinden yola çıkarak yazdığı “The Rite: The Making of a Modern Exorcist”ten yola çıkılarak senaryolaştırılan film, karanlık atmosferinin etkileyiciliğini büyük ölçüde İsveçli yönetmenine borçlu. Bir Hollywood projesi olmasına rağmen, yönetmen Håfström’ün Avrupai tarzı filme damgasını vurup farklılaştırıyor.

“Ayin”in inanç konusunda şüpheleri olan genç rahibi Michael Kovak (Colin O’Donoghue), biraz da mezun olduğu okula olan burs borcu yüzünden üniversitenin kendisine uyguladığı minik şantaj nedeniyle kendini Vatikan’da buluyor. Cenaze evi sahibi babasının (Rutger Hauer) sayesinde çok erken yaşlarda başta annesininki olmak üzere ölümle tanışan Kovak, bilimsel gerçekliğe bağlılığıyla Vatikan’daki okulda kaçınılmaz olarak ötekileşiyor. Kovak’ın inanç sorgulaması, şeytan çıkarma konusunda çok sayıda vakaya tanık olmuş egzantrik Peder Lucas (Anthony Hopkins) ile tanıştığında, onu inançsızlığa daha fazla yaklaştırıyor. Lucas’ın yöntemleri tartışılır nitelikte, aslında vakaların her birinin öznelliğine yönelik denebilir. Kovak, Peder Lucas’ın üzerinde çalıştığı bir şeytan çıkarma ayininde bulunuyor. Küçük yaşına rağmen hamile kalmış Rosaria’ya (Marta Gastini) sorduğu sorular, aslında büyük ihtimalla öz babasından hamile kalmış genç kızın psikiyatrik yardım alması gerektiğini

düşündürüyor bizlere de. Aynı zamanda tıp doktoru olan Peder Lucas ise seanslar boyu kendisine gelip giden ve bir türlü içindeki şeytandan kurtulamayan Rosaria için yapılması gerekenin şeytan çıkarma ayini olduğunda ınat ediyor. Ama ne modern tıp ne de Peder Lucas Rosaria ve bebeğini ölümden kurtarabiliyor.

Bu olay, inanç krizi yaşayan Kovak’a Peder Lucas’ın da katılmasını sağlıyor ve şeytan, çok da şeytani bir hamleyle onu zaptetmeyi başarıyor. Peki bu neye yarıyor? Her şeyden önce müthiş bir meydan okuma anlamına geliyor. Yıllardır kendisine karşı savaştan, çok sayıda zaptedilmiş insanı sağaltan Peder Lucas, birden bire şeytan tarafından ele geçiriliyor. Kovak’a ise, ustasını kurtarmak düşüyor. Bunu başarabilmesi için de yenido ve eskisinden çok daha sağlam bir şekilde inancına kavuşması gerekiyor. Kovak, Lucas’ın şeytanını çıkarırken kendi şeytanlarıyla karşılaşp onları yeniyor önce. Sonra da, (sanıyoruz ki şeytan çıkarma ayinlerinin esprisi, şeytan çıkarıcının, o kişinin içine giren şeytana adını söyletebilmesi. Şeytan adını söyledikten sonra zaptettiği varlığı azat etmek zorunda kalıyor) Lucas’ı kurtarıyor. Melek eskisi şeytan, böylece Kovak’a inancını kazandırmış oluyor. Belki de hâlâ, kendine özgü bir şekilde Tanrı’ya hizmet ediyor, kim bilir?

Şeytan çıkarma Hollywood’un dönem dönem gözdesi. “Ayin” belki “Şeytan” (The Exorcist), “Şeytan Çarpması” (The Exorcism Of Emily Rose) ve geçtiğimiz yıl izlediğimiz “Son Ayin” (The Last Exorcism) ayarında çarpıcı olmasa da atmosferinden ve tabii ki Anthony Hopkins’in varlığından destek alıyor. Hopkins, şeytan kovucusuyken de, şeytan tarafından zaptedildiğinde de müthiş bir hakimiyetle Peder Lucas’ı canlandırıyor. Gözüktüğü son plandaki duruşu ise Hannibal Lecter’a yaptığı muzip bir gönderme olarak hatırlanacağı benzer.

360 derece dönen kafalara, yeşil bezelye ezmelerine başvurmadan da ‘şeytanlı film’ çekmek mümkün mü?

Alice Braga’nın canlandırdığı gazeteci Angeline’in filme katkısı çok zayıf.

ORIJİNAL ADI The Rite
YÖNETMEN Mikael Håfström
OYUNCULAR Anthony Hopkins, Colin O’Donoghue, Alice Braga, Rutger Hauer
YAPIM 2010 ABD
SÜRE 114 dk.

İnançsız bir rahibin nasıl imana geldiğini merak edenler, olayların gerçekten vuku bulduğu söylentisini düşünerek Hopkins’i izlemeliler.

İNCİR REÇELİ

YÖNETMEN Aytaç Ağırlar

OYUNCULAR Sezai Paracıkoğlu,
Melike Güner, Sinan Çalışkanoglu,
Selim Akgül, Barbara Laurens,
Mustafa Uzunyılmaz
YAPIM 2010 Türkiye
SÜRE 95 dk.

Fikir hoş olsa da,
beyazperdedeki
karşılığı matah değil.
Gözyaşı döktürecek bir
'imkansız aşk' öyküsü.

BANA BİR ŞEYİ SEVME HAKKI VERMEDİLER, BEN DE İNCİR REÇELİNİ sevdim." gibi, cep telefonlarına hazır mesaj olarak gönderilen bu ve buna benzer 'özlü sözler'le dolu bir film.

Hatta öyle bir an geliyor ki, filmin baş erkek kahramanı evinin tüm duvarlarını post-it'lerle doldurup bu türden sözler, yazılar yazıyor, sonra onları derleyip toplayıp bir senaryo oluşturuyor. İşte filmimiz de, post-it'ler üzerinde çağrışım olarak pek hoş duran fikirlerin bir araya toplanmasıyla can bulmuş, zoraki uzatılmış bir kısa film gibi. İftira da sayılmaz zira "İncir Reçeli" Serkan Karaarslan'ın aynı adlı ödüllü kısa filminin uzun metraja yayılmış hali.

TV'ye skeçler hazırlayan ancak sinema için bir türlü doğru senaryoyu yazamayan Metin'in, kafa dağıtmak için gittiği barda sarhoş bir kıza rastlamasını ve aralarında zaman içerisinde filizlenen 'imkansız aşk'ı anlatan "İncir Reçeli", baştan sona bir 'olmamışlık' hissi taşıyor.

Oyuncuların tanınmış simalar olmaması bir yana, dublaj Türkçesi ile konuşan kahramanları, akıbetlerini

öğrenemediğimiz, 'renk olmak' dışında niye öyküye dahil oldukları bilinmeyen sevimli kapıcı gibi karakterleriyle ite kaka ilerleyen bir film duruyor karşımızda.

Hele bar sahnelerinde şarkı söyleyen Lisa'nın uzun uzadıya bir 'ikon' gibi gösterilmesi, yönetmenin aslında pek çok yabancı filmdeki imgelerden beslendiğini, sadece 'görüntü' ve onun yarattığı 'duygu' hoşuna gittiği için öyküye dahil ettiğini düşündürüyor.

Ama "İncir Reçeli", en çok da 1997 yapımı bağımsız Amerikan filmi "Onu Çok Sevdim"den (Fall) besleniyor. Eric Schaeffer imzalı o göz yaşartıcı imkansız aşk filminin özellikle final bölümü, neredeyse "İncir Reçeli"yle kare kare aynı... Monolog bölümü biter bitmez giren ve çılgık çılgına söylenen şarkı da dahil! 🎵

👍 14 Şubat'larda artık Hollywood'la idare etmek zorunda değiliz. Bizden de türlü çeşit aşk hikayesi çıkmaya başladı.

👎 Yönetmenin incir merakını çözemedik. Bakalım bir sonraki işi, hangi yiyeceklerle ilgili olacak?

“Emek”çiler vazgeçmez!
86 yıl bu kuyrukta bekledik.
Yine bekleyeceğiz.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

siyad

Sinema Yazarları Derneği

ŞAMPIYON

ORİJİNAL ADI Secretariat
YÖNETMEN Randall Wallace
OYUNCULAR Diane Lane,
 John Malkovich, Scott Glenn,
 Dylan Walsh, James Cromwell
YAPIM 2010 ABD
SÜRE 123 dk.

Özel bir yarış atı ile onunla 'doğru iletişim' kuran sahibesinin, neredeyse imkansız zaferlerinin öyküsü...

İNSANIN EN SIKI İLİŞKİ KURDUĞU HAYVANLARDAN BİRİ DE AT... M.Ö. 3500 yıllarından başlayarak ehlileştirilmiş (ya da köleleştirilmiş mi demeli?). Tarih boyunca savaşlarda, ağır işlerde, hatta sağlık alanındaki deneylerde kullanılmalarının yanı sıra eğlence sektöründe de insanları rahatlatmakta başı çekmiş bir sadık hayvan. Sinemada da, geçmişte, özellikle 'western'lerde epey telef olmuş bir güzellik. Neyse ki, günümüzde artık içimiz rahat. İzlediğimiz bir Hollywood, hem de bir Walt Disney filmi; yani: Çekimlerde hiçbir hayvana zarar verilmedi ("No Animals Were Harmed")! İçerik ise, kazanma tutkusunun atlar üzerinden giderildiği at yarışı (kumarı) olduğundan, örneğin "Hidalgo"daki (2004), hikâyenin sonunda özgürlüğüne dörtnele koşan bozkır hayvanı mustang ile kovboy eskisi arasında oluşan hüzünlü sevginin farklı bir tezahürü söz konusu.

"Secretariat", özel bir yarış atı ile onunla 'doğru iletişim' kuran sahibesinin, neredeyse imkânsız kabul edilen zaferlerinin öyküsü. Doğaldır ki gerçek yaşamdan... Çünkü risk alan, inatla koşulları zorlayan,

yenilgiyi kabul etmeyen kapitalist bireylerin sistemi çok gerçektir! Amerikan sineması da sistemin aynasıdır. Ancak diğer yandan, dört çocuklu bir ev hanımının, annesinin ölümü, babasının hastalanması üzerine kendini erkekler dünyası içinde konumlandırıp, tek bir ata güvenerek gelecekle ilgili ciddi kararlar almasını, hırslarıyla beslense de, bir kadın olarak zekâsı ve sezgileriyle meydan okuması olarak değerlendirmemiz de gerek.

1973'de, uzun bir koşudaki hâlâ kırılamayan rekora giden yolda, damızlık erkek atın 'hissettikleriyle' kadının ona 'inancı'nın kesiştiği anlar, çok iyi yazılmış senaryoda tam olarak vurgulanıyor. Yarışları değişik açılardan yansıtan kameralar marifetiyle de, sadece jokeylerin bu kadar yakından dâhil olabildikleri gerçeklik, hikâyenin gerçekliğiyle örtüştürülmüş. [1]

Büyük oranda, John Malkovich'in at eğitmeni rolünün kaynaklık ettiği mizah.

Aşırı zorlanan bazı atların hâlini sonlarını aklı getiren bir film olması.

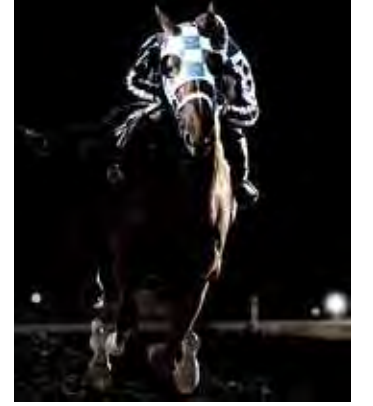
AYIN

DÖVÜŞÇÜ

İNCİR REÇELİ

ŞAMPİYON

	CEM ALTINSARAY	BİLGEHAN ARAS	TUNCA ARSLAN	KEMAL EKİN AYSEL	BURAK GÖRAL	MURAT ÖZER	BURÇİN S. YALÇIN
AYIN					★	★★	
DÖVÜŞÇÜ	★★★			★★★	★★★★	★★★★	
İNCİR REÇELİ					★★		
ŞAMPİYON						★★	
AĞAÇ					★★★	★★★★	
AŞK SARHOŞU		★★★		★★★	★★	★★★★	★★★★
AŞK TESADÜFLERİ SEVER			★★		★★★★	★★	
BENİM ADIM AŞK	★★★★	★★★★	★★		★★★★	★★★★	
BIUTIFUL		★★★			★★★★	★★★★	★★★★
BÜYÜK SIR					★★★★	★★	★★★★
CADILAR ZAMANI		★★			★★	★	★★
ÇÖLDE KUTUP AYISI		★★★	★★★★		★★★★	★★★★	★★★★
EYYVAH EYYVAH 2			★★		★★	★★	
GÜNAH KEÇİSİ		★	★		★	★	
GÜZEL BİR HAYAT DÜŞLERKEN						★★★★	
HÜR ADAM: BEDİÜZZAMAN SAİD NURSİ			★				
KAĞIT	★★		★		★★		★★
KURTLAR VADİSİ: FİLİSTİN			★		★		
MEGAZEKA	★★★				★★★★	★★★★	
SANCTUM					★★★★	★★	
TEHLİKELİ AŞK						★★	★★★★
TRON EFSANESİ					★★★★	★★★★	
16. DOĞUM GÜNÜM	★★★★			★★★★	★★★★	★★★★	
AMERİKAN GANGSTERİ	★★★★			★★★★	★★★★	★★★★	★★★★
NEW YORK ÇETELERİ	★★★	★★★	★★★	★★★★	★★★★	★★★★	★★★★

BİR BAŞKA "AŞKTAN DA ÜSTÜN"

Osman Seden'in yazıp yönettiği yerli malı "Aşkdan Da Üstün", olay ve kişileri daha çetrefil ilişkilerle kullanan, hikayeyi Kurtuluş Savaşı dönemine ve Mustafa Kemalciler ile Padişah yanlılarının çatışmasına oturtan, seyretseydi Hitchcock'un da seveceği bir film.

A RKA PENCERE'NİN 'GÖZBEBEĞİ' SAYFASI AŞKTAN DA ÜSTÜN, ADINI, ALFRED HITCHCOCK'UN 1946 TARİHLİ FİLMİ

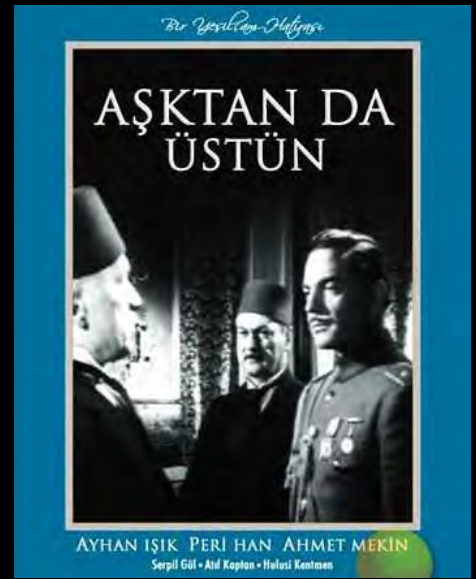
"Notorious"tan alıyor bilindiği gibi. Ülkemizde, bence gayet uygun düşen bir Türkçeleştirmeyle "Aşkdan Da Üstün" olarak gösterilen bu film, İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra Nazi artıklarının peşine düşen Amerikalı bir gizli ajanın serüvenleri etrafında gelişir. Hapse atılan ünlü bir Nazi işbirlikçisinin kızı (ki daha sonra kendisinin savaş sırasında da Nazilere karşı olduğunu anlarız), Brezilya'da yeniden örgütlenme planları yapan Alman mülteci grubun arasına sızdırılır. Ingrid Bergman'ın canlandırdığı Alicia, Cary Grant'ın canlandırdığı hükümet ajanı Devlin'le birlikte bu tehlikeli görevde aşkı da 'aşktan da üstün' duyguları da tadacaktır. Genç kız, Nazilerden bilgi sızdırmak için grubun lideri zengin mi zengin Sebastian'la evlenmeyi bile kabul eder. Korkutucu kayıvalıde, kısa süre sonra kuşkulınmaya başladığı gelinini yavaş yavaş zehirlemeye başlar...

Bu mükemmel hikaye, yalnızca en genel hatları korunmuş vaziyette, Hitchcock üstattan 15 yıl sonra, gene aynı adla, bu kez Yeşilçam'da karşımıza çıkar. Osman Seden'in yazıp yönettiği yerli malı "Aşkdan Da Üstün", olay ve kişileri çok daha çetrefil ilişkilerle kullanan, hikayeyi Kurtuluş Savaşı dönemine ve Mustafa Kemalci-Kuvayı Milliyeciler ile Padişah yanlılarının çatışmasına oturtan, 102 dakikalık orijinalinden 7 dakika daha uzun bir filmidir. Osman Seden, alabildiğine serbest ve son derece zekice bir uyarlama gerçekleştirmiş, deyim yerindeyse Hitchcock'un oluşturduğu yapıyı ikiye çarparak, belli başlı tüm karakterlerin aslında 'tam zıttı' olduğu yeni bir serüven kurmuştur. Hitchcock görmüş olsaydı takdir edeceğine ve Truffaut'ya da bahsedeceğine eminim!

Bizim hikayemizde, iki erkek kardeşi de Mustafa Kemal'in emrinde olan Kuvayı

Milliyeci Binbaşı Mehmet Kemalettin (Ayhan Işık), istihbarat elde etmek için çok gizli bir görevle önce Çerkes Ethem kuvvetlerinin arasına karışır. O artık bir 'hain'dir. İhaneti hemen duyulur, kardeşleri büyük nefret duyar ama görev görevdir ve ne olursa olsun gerçek kimliğini açıklamaması konusunda kesin emir almıştır. Öyle ki aylar sonra evine gittiğinde annesi, "Sen benim oğlum değilsin. Ne yüzle geldin buraya. Git, efendilerinin yanına git... Beraberce satın memleketi" der. Binbaşı Mehmet Kemalettin için dayanılması çok zor bir andır ama sesini çıkarmaz. Girdiği bir çatışmada, son nefesini vermeden önce ağabeyinin yüzüne tüküren küçük kardeşi Mustafa öldürülür. Diğer kardeş Yüzbaşı Nazmi (Ahmet Mekin) ise ağabeyini öldürmeye yemin etmiştir. İstanbul hükümetinin güvenini kazanan kahramanımız, padişahın çok yakınında bulunan Hilmi Paşa'dan emir almaya başlar. Bu arada, Kuvayı Milliyecilerin her eylemini gizlice ihbar eden casusun kim olduğunu ortaya çıkarmak zorundadır. Hemen belirteyim ki Hilmi Paşa'nın güzel kızı Nilüfer (Peri Han), babasından gizli olarak Yüzbaşı Nazmi'yle sevişmekte ve babasından öğrendiği bilgileri Mustafa Kemalcilere aktarmaktadır. O sıralarda Padişahın hafiyelerine karşı acımasız bir temizlik hareketine girişen Nazmi, ağabeyini de tuzağa düşürmesi için Nilüfer'i ikna etmeye çalışır. Amacı, 'hain' Mehmet'i ıssız bir yere çekip öldürmektir. Nilüfer uzun süre buna yanaşmaz, çünkü Mehmet Kemalettin'le birbirlerine âşık olmuşlardır. Ve çünkü o gerçekte Nazmi'yi falan sevmemekte, sırf babası madalya alabilsin diye Kuvayı Milliyecilerin arasına sızan ve Nazmi'den öğrendiklerini babasına jurnalleyip her eylemin başarısız olmasını sağlayan, yani Mehmet Kemalettin'in ta en başından beri peşinde olduğu muhbirdir...

"Notorious" sözcüğünün dilimizdeki karşılığı, 'adı çıkmış, kötü tanınmış, kötü şöhretli' gibi anlamlar içeriyor bilindiği

üzere. Yani, bana sorarsanız Seden'in filmi, Hitchcock'unkinden çok daha fazla yansıtır bu adı...

'Yerli Notorious'un orijinali gibi tam mutlu sonla değil, yarı mutlu sonla noktalandığını, Padişah yanlısı hükümet mahkemesinin idama mahkum ettiği Mehmet Kemalettin'in, son anda kardeşi Yüzbaşı Nazmi'nin önderlik ettiği Kuvacı bir grup tarafından hapishaneden kurtarıldığını ve babası işkencede öldürülen kara gözlü bir Mustafa Kemalci kızla el ele Anadolu'ya gitmek üzere yelken açtığını da belirteyim. Dünya gözüyle, ağabeyinin bir hain değil kahraman olduğunu öğrenen Nazmi'nin ise son çatışmada sırf diğerleri kurtulsun diye kendini feda ettiğini de mutlaka eklemeliyim.

1970 yapımı, senaryosunu Safa Önal'ın yazdığı ve Atıf Yılmaz'ın yönettiği, Zeki Müren'li, Filiz Akın'lı, Salih Güney'li, Lale Belkıs'lı bir "Aşkdan Da Üstün" daha vardır ki, öyle böyle değildir. Müsaadenizle onu da haftaya anlatayım.

Haftaya görüşmek üzere. Sinema salonunu en son siz terk edin!

PARİS'TE SON TANGO

Bernardo Bertolucci'nin 1972'de çektiği "Paris'te Son Tango" (Ultimo Tango A Parigi), nedeni belirsiz bir intiharın yasını tutan Amerikalı bir adam ile tesadüfen tanıştığı Fransız kadının teklifsiz 'ilişisini' sunuyor bizlere.

BASİT YAPISININ ARDINDA
SONSUZ MANALAR BARINDIRAN
FİLMLER VARDIR. OLUP
BİTENLER İLK ANDA GÖZÜNÜZE

yüzeysel görünür. Lakin biraz derinlemesine düşündükçe kazın ayağının hiç de öyle olmadığını anladığınız filmlerdir bunlar. Tıpkı Bertolucci'nin "Paris'te Son Tango"sı gibi....

Bu, bir yanıyla nedensizce karısının yasını tutan bir adamın öyküsü... Diğer yanıyla, hayatta yolunu bulmaya çalışan genç bir kadının öyküsü... İlk bakışta görünen manzara bu. Bertolucci, Jeanne ve Paul'un durumundan yola çıkarak kadın ve erkeğe dair katman katman çözünen, tam manasıyla zincirlerinden boşanmış bir ilişki sunar. İlettiği veriler ışığında 'bir kadın ve bir erkek' arasında olup bitenlere dair sonsuz yoruma açık, yüzeysel görüntüsünün tersine hayli derin ve daha da önemlisi deforme bir ilişki...

Bu film için bellediği ilham meleşini daha açılış jeneriğinde tayin eder Bertolucci: İngiliz Dışavurumcu ressam Francis Bacon... Jenerikte akan yazılara Bacon'ın iki farklı resmi sırayla eşlik eder: Önce bir erkeğin kırmızı bir koltuğa beyaz iç çamaşırlarıyla hedonistik bir keyifle uzandığı Portrait of Lucian Freud, sonra ise beyaz bir paltoyla pembe zeminli ve siyah duvarlı bir odada sandalyede oturan bir kadının betimlendiği Study for Portrait (Isabel Rawsthorne)... Lakin tüm Bacon çalışmalarında olduğu gibi, bu resimlerde de figürlerin yüzleri tanınmayacak biçimde deforme edilmiştir. Bertolucci de "Paris'te Son Tango"daki kadın ile erkeği bu tablolarla betimlenenlere karşılık gelecek şekilde çizer film boyunca. Bir kadın ile bir erkeğin çapaşık, bozuk hallerine tanık olacağınızı bu jenerik çok önceden muştular.

Bacon'ın tablolarındaki insan suretleri için "Acılarını sergilemekten neredeyse sadomazoşistik derecede zevk alırlar" denir. Aynı şey tam da Bertolucci'nin karakterleri Jeanne ve Paul için geçerlidir.

Paul ve Jeanne, adamın talebiyle, isimlerin söylenmediği, mazilerin dillendirilmediği, sorumlulukların üstlenilmediği bir ilişki evreni inşa eder. Küçük bir apartman dairesinden ibarettir bu evren. Dairede uzun uzun onların en mat hallerine tanık oluruz. İlginçtir, onlar da birbirlerini tanımakta, çözmekte zorlanırlar. Paul kadınları anlayamadığını ısrarla vurgular. Karısının intiharına, kendisini niye aldattığına asla anlam verememiştir. Jeanne "Kadınlardan niye nefret ediyorsun?" diye sorduğunda Paul "Ya beni iyi tanıdıkların ya da onları iyi tanımadığımı sandılar. Bu yüzden çok sıkıcılar" der. Adam belki de bu yüzden kadın üzerinde tahakküm kurmak için bu denli isteklidir. Kadını anlamaya çalışmaktansa onun üzerinde tahakküm kurmak daha kolaydır sanki. "Bir koca 200 yıl da yaşasa karısının gerçek tabiatını asla anlayamaz. Evren'in sırlarına bile vâkıf olabiliriz. Evren'in hakkındaki gerçeği asla bilemeyeceğim. Asla." Paul karşı cinsle ilişki söz konusu olunca, sözlüğünden 'empati' sözcüğünü çıkarmış gibidir.

Öte yandan, Paul'un davranışlarını yas tutan birinin kendisinde her şeyi yapma cüreti görmesine bağlayabiliriz. Acılı insanlar ruhlarındaki tahribatı dengeleyecek biçimde kırıp dökmeye, yıkmaya, var olan düzeni değiştirmeye eğilimli olurlar. Paul, Jeanne'ı tam da sınırlarını kendi koyduğu, istediği seviyede konumlandığı bir ilişkiye çeker.

Kadın Paul'un koyduğu kurala direnmez. Ağzından bir iki kez yanlışlıkla ismini

kaçırmaya ramak kalan birkaç an dışında... Her ikisi de karşısındaki için birer Bacon figürüdür. Mattır, fludur. Bertolucci ısrarla onları kirli, mat aynalardan yansırken, buzlu camların arkasından kadrajlar. Diğer zamanlarda da dairenin zeminine, duvarlarına Bacon'vari bir eğri bûğrülükle uzanırlar.

Görüntü yönetmeni Vittorio Storaro'nun kamerası ve ışığı ile Gato Barbieri'nin sonradan pek çok filmde taklit edilecek caz tadındaki müzikleri sayesinde iki karakterdeki matlık finale doğru yavaş yavaş gidiyor, yerine daha net imgeler geliyor. Ne zaman ki Paul inşa ettiği 'olağanüstü hal'i terk edip ilişkilerini 'normalleştirme' yoluna sokuyor, önce daireyi boşaltıyor, sonra Jeanne'in peşine düşüyor, işte o zaman büyü bozuluyor.

Kuşkusuz, Bertolucci bu filme varlığıyla o sıralar yeryüzünde belki de en çok anlam katacak aktöre başvuruyor: Marlon Brando... İnsanlardan, var olan sistem ve düzenden köşe bucak kaçan Brando, kayıtsız, kaygısız bedeniyle bu filme senaryodakinin çok üstünde bir anlam katıyor.

Bu filmde rol aldığında 19 yaşında olan Maria Schneider ise sadece bedenini değil, ruhunu da hem Bertolucci hem de Brando'ya tüm çıplaklığıyla teslim ediyor. Sonradan laneti olacağını bilse gene böylesine cesur olabilir miydi bilinmez ama doğrusu bu filmde onun naif yüzü ile dolgun bedeninin yarattığı tezadı başka hangi aktris bu denli doğal yansıtabilirdi, kestirmek zor.

Nice ülkede yasaklanıp lanetlenen "Paris'te Son Tango", başta Pauline Kael ve Roger Ebert gibi usta sinema yazarları tarafından ısrarla savunulunca 'acının bal bellenmesi' üzerine bir başyapıt olarak selamlandı. ■

HER DAİM GENÇ KALACAK 11 OYUNCU

Defne Joy Foster'ın ani kaybı, erken yaşta gelen ölümlerden daha çok etkilediğimiz gerçeğini bir kez daha yüzümüze vurdu. Sinemadaki zamansız ölümleri anımsadık. İçimiz cız ederek...

C OĞU ŞÖHRETİ YENİ YAKALAMİŞKEN ARAMIZDAN AYRILAN YILDIZLAR, ARTIK BİZE SADECE FİLMLERİYLE

görüyorsunuz, sonsuza dek de oradan gülümseye devam edecekler. Onur Bayraktar, Mehmet Emin Toprak, daha eskilerden Yılmaz Zafer, Mine Mutlu, "Kuyu" filminin oyuncusu Nil Göncü, filmleri de olan Esengül, Bergen gibi şarkıcılar ilk akla gelenler. Dünya sinemasından ise Natalie Wood, Montgomery Clift, Elvis Presley, Jean Seberg, Judy Garland, Brittany Murphy, Chris Penn, Chris Farley, Jayne Mansfield, Patrick Dewaere, Katrin Cartlidge, Adrienne Shelly, Corey Haim ve daha ismini sayamadığımız nice oyuncu erken göçüp gitti. Listemizi 40 yaşın altında ölenlere ayırdık. Yazarken içimiz sızladı; okurken siz de aynı duyguyu yaşayacaksınız.

1 JAMES DEAN (1931 - 1955)

Ardından 'trafik kazasında ölmesi sigaradan öldü' şeklinde yorumların yapıldığı, 'asi'liğin ikonu bir büyük star. Birkaç küçük rolün ardından, yakışıklılığı ve yeteneğiyle başrole yükselen James Dean, John Steinbeck uyarlaması "Cennet Yolu" (East Of Eden, 1955) ile büyük bir başarı yakaladı. Ardından Natalie Wood'la "Asi Gençlik" (Rebel Without A Cause, 1955), son olarak da Elizabeth Taylor ve Rock Hudson'la "Devlerin Aşkı"nı (Giant, 1956) çevirdi. Fakat 30 Eylül 1955 tarihinde aşırı hız yüzünden geçirdiği kaza, efsanenin sonu oldu. Boynu kırılarak olay anında can veren 24 yaşındaki aktör, son iki filminin vizyona çıkışını da göremedi. Pier Angeli ve Liz Sheridan'la yaşadığı aşk kadar, erkeklerle olan ilişkileriyle de gündeme gelen Dean, erken ölümlerin en acı ve en ünlü örneği.

2 MARILYN MONROE (1926 - 1962)

İhtimal, dünya sinemasının en ünlü kadın oyuncusu... "Yaz Bekarı" (The Seven Year Itch, 1955) filminde, havalandırma mazgalının üzerinde bembeyaz etekleri uçuşurken verdiği pozla bile milyarlarca insanın görsel hafızasında sarsılmaz bir yeri olan Marilyn Monroe, 36 yaşındayken hayata veda etti. Asıl adı Norma Jeane Mortenson olan, modellik ve şarkıcılık da yapan Monroe, filmlerinde neşeli, tatlı ve seksi sarışını canlandırdı. Ancak gerçek hayatta filmlerinin aksine ruh hali pek de sağlam değildi. Geçirdiği rahatsızlıklar, Yves Montand ve Arthur Miller'la yaşadığı sorunlu aşklar, çocukluğundan itibaren peşini bırakmayan sevgi ihtiyacı, kariyerinin zirvesindeyken sonunu hazırladı. Yüksek dozda sakinleştirici olarak intihar ettiği varsayılsa da, neden ve nasıl öldüğü bugün bile tartışılmaya devam ediyor.

2

3

4

5

3

BRUCE LEE (1940 - 1973)

Gerçek adı Lee Jun Fan olan, 32 yaşındayken beyindeki tümörden dolayı uykusunda hayata veda eden Bruce Lee, dövüş sanatları filmlerinin halen en büyük ismi, en bilinen ikonu. Ejder yılında (1940) ve ejder saatinde (06.00-08.00 arası) dünyaya gelen Lee, TV dizileriyle oyunculuğunu geliştirdi. Hong Kong'da ve ardından Amerika'da çevirdiği filmlerle hem günümüz Uzakdoğu filmlerine atfedilen değerini temellerini attı hem de bu spora hak ettiği saygınlığı kazandırdı. Ve ne garip tesadüf ki, Bruce Lee'nin oğlu Brandon Lee de babasıyla aynı kaderi paylaşarak ölümlerle genç yaşta tanıştı. "Ölümsüz Aşk" (The Crow, 1994) filminin setinde dolu olduğu bilinmeyen silahın kazara ateş alması sonucu hayatını kaybetti. Baba-oğul Seattle'da aynı mezarlıkta, yan yana yatıyorlar...

4

HEATH LEDGER (1979 - 2008)

2000'lerin belki de en acı, en beklenmedik ölümü. 1990'lardan itibaren irili ufaklı rollerle dikkatleri üzerine çeken Ledger, "Senden Nefret Etmemin 10 Sebebi"yle başrole terfi etti. "Vatansever", "Şövalye", "Ned Kelly" gibi filmlerle yoluna emin adımlarla devam ederken, cesur yapıtı "Brokeback Dağı"yla yeni bir büyük aktörün doğduğunu müjdeliyordu adeta. Eşcinsel kovboyu müthiş bir performansla canlandıran Ledger, hayatının ikinci zorlu ve büyük rolünü "Kara Şövalye"de aldı. Ağır makyaj altında, psikolojisi bozuk Joker'e benzersiz bir yorumla hayat veren aktör, role hazırlanırken ruhen zorlandığını itiraf ediyordu. Ve belki de başka sebeplerden dolayı geçirdiği buhran sonucu aldığı ilaçların yanlış kullanımıyla hayata 28 yaşında veda etti.

5

CAROLE LOMBARD (1908 - 1942)

Nam-ı diğer Jane Alice Peters... Veya klasik sinemayı sevenlerin hatırlayacağı lakabıyla 'screwball komedinin kraliçesi'... Sessiz dönemde adım attığı beyazperdede enerjisi ve yeteneğiyle bir anda yükselen Lombard, Clark Gable'la yaşadığı aşk ve evlilikle de hep gündemdeydi. Azrail'in kendisini ilk yoklaması ise 1942'den 16 yıl öncesine dayanıyor. 1926'da çok ciddi bir otomobil kazası geçiren ve yüzünün sol tarafı feci şekilde yaralanan Lombard, estetik ameliyatlar geçirdi; kalan izleri de filmlerinde hep ağır makyajla örttü. "Nothing Sacred", "To Be Or Not To Be", "My Man Godfrey" gibi klasikleriyle hatırlanan Carole Lombard, 2. Dünya Savaşı'nın sürdüğü 1942 yılında bir uçak kazasında, annesi ve diğer 20 yolcuyla beraber, 33 yaşında hayatını kaybetti.

6

7

8

6 JOHN BELUSHI (1949 - 1982)
Yine bir avuç filmiyle ölümsüzler arasına adını yazdırmış, unutulmaz bir aktör. Sadece "Cazcı Kardeşler" (The Blues Brothers) demek bile yeterli sanırız. Dan Aykroyd'la birlikte Blues kardeşlerden Jake'i oynayan bu büyük yetenek, aynı zamanda halen oyunculuğu sürdüren James Belushi'nin de kardeşi. Ünlü şov "Saturday Night Live"ın kurucu kadrosunda yer alan, radyoya yaptığı "National Lampoon" adlı programın gördüğü ilgi üzerine sinema uyarlamasını da gerçekleştiren Belushi, 33 yaşındayken ölü bulundu. Aşırı dozda uyuşturucudan öldüğüne dair rapor tutulsa da, bir arkadaşı istemeden ölümüne sebebiyet verdiğini itiraf etti ve ceza aldı. Geride ise "Cazcı Kardeşler" başta olmak üzere "1941", "Animal House" ve "Neighbors" gibi bir avuç unutulmaz film kaldı.

7 DERYA ARBAŞ (1968 - 2003)
Türk sinemasının en acı kayıplarından biri. Eski Türkiye güzeli ve sinema oyuncusu Zerrin Arbaş ile Kızılderili oyuncu Dehl Berti'nin kızı olarak dünyaya gelen Arbaş, kamera karşısına ilk kez 6 yaşındayken "Battal Gazi'nin Oğlu" filminde annesinin çocukluğunu oynayarak geçti. Sonrasında uzun yıllar ABD'de yaşayan güzel aktris, 1985'te "Kuyucaklı Yusuf"ta oynamak üzere Türkiye'ye geldi ve ardından iki yıl boyunca "Beyaz Bisiklet", "Bir Günlük Aşk", "Dilan" gibi unutulmaz yapıtlarda rol aldı. Kariyerinin en etkileyici performansını, yine erken ölen müzisyen Uzun Heparı'yla birlikte "Gece, Melek Ve Bizim Çocuklar"da sergiledi. Ressam dedesi Avni Arbaş'ın cenazesinden birkaç gün sonra Amerika'daki evinde kalp krizi geçirerek 35 yaşında aramızdan ayrıldı.

8 RIVER PHOENIX (1970 - 1993)
1985'ten 1993'e kadar sadece 8 yıl sinemada boy göstermesine karşın, cesur senaryo seçimleri, rolüne eldiven gibi uymasıyla şöhreti çabucak yakalayan River Phoenix'in zamansız ölümü, 1990'larda neredeyse Heath Ledger'la aynı etkiyi yaratmıştı. 1989'daki "Indiana Jones Son Macera" başta olmak üzere, "Benimle Kal", "Şifreciler" gibi büyük stüdyo filmlerinde rol alan, Gus Van Sant'in "Benim Güzel Idaho'm" adlı eserinde eşcinsel bir fahişeyi canlandıran Phoenix, yine Van Sant'in "Dişi Kovboy"ında ya da Sam Shepard'ın "Sessiz Dil" gibi yapıtlarında bağımsız sinemaya tereddütsüz kucak açtı. Johnny Depp'in işlettiği gece kulübünün tuvaletinde aşırı dozda eroin ve kokainden 23 yaşında yaşama veda eden River, ünlü aktör Joaquín Phoenix'in de ağabeyiydi...

9

10

11

9 JEAN HARLOW (1911 - 1937)

Sessiz sinemanın son döneminde yıldızı parlayan, asıl adı Harlean Harlow Carpenter olan Jean Harlow, ünlü yapımcı Howard Hughes'un rüya projesi "Cehennem Melekleri" (Hell's Angels) ile gencecik yaşta şöhreti yakaladı. Komedilerin yanı sıra dramalarda da başarılı olan Harlow, platin sarısı saçları, güzel fiziği ve kendine has beden diliyle o yılların seksi aktrisleri arasında başı çekiyordu. Bilhassa Clark Gable'la çevirdiği filmlerle ses getiren ve büyük gişe başarılarına imza atan genç oyuncu, "Saratoga" adlı son filminin çekimleri sırasında rahatsızlandı. Ve henüz 26 yaşındayken böbrek yetmezliği sonucu hayatını kaybetti. "King Kong" ve "Hilka Garibeleri" (Freaks) filmlerinde oynayacakken rolü başkalarına kaptıran Harlow, yaptığı üç evlilikle de ne kadar hızlı bir hayat sürdüğünü kanıtıyor sanırsınız...

10 SHARON TATE (1943 - 1969)

Şöhret basamaklarını TV'de tırmanmaya başlayan, "Korkusuz Vampir Avcıları" filminde Roman Polanski'yle tanışan Tate, "Bebekler Vadisi"nde rol alarak Altın Küre'ye aday gösterildi. Polanski'yle 1968'de evlendiler. Yönetmenin "Rosemary'nin Bebeği" ile aldığı tepkiler henüz dinmemişken, 9 Ağustos 1969 günü akla sığmayacak bir katliam gerçekleşti. Tate evde arkadaşlarıyla beraberken, ruhsal sorunlara sahip müzisyen Charles Manson ve çetesi tarafından bıçaklanarak öldürüldü. 26 yaşındaki Tate, bebeğini oracıkta doğurup, öyle öldürülmeye razı olmasına karşın katillere söz dinlemedi. Polanski, çete hapse atılana kadar girdiği depresyondan çıkamazken, bu olayla birlikte dinlere olan inancını yitirdiğini beyan edecekti.

11 SOLEDAD MIRANDA (1943 - 1970)

Görece daha ünlü oyuncular arasında ismini belki de hiç duymadığınız ancak tarifsiz güzelliği ve 27 yaşında ölümüyle yürekleri yakan bir oyuncu kendisi; Soledad Rendón Bueno... İspanya'da dünyaya gelen, ailesi Portekiz asıllı olan Miranda, 1960'tan ölümüne dek B sınıfı erotizm soslu korku-gerilim filmlerinde boy gösterdi. Asıl şöhrete ise yönetmen Jesus Franco sayesinde ulaştı. Onun özellikle, çekimleri Türkiye'de gerçekleştirilen "Lezbiyen Vampirler" (Vampiros Lesbos) filminde parlayan Miranda, Portekiz'de araba yarışçısı eşiyile geçirdiği trafik kazası sonucu hayata veda etti. Üstelik tam da kendisini dünya çapında şöhrete ulaştıracak bir filme başlamak üzereyken... Bu şöhrete ölümüyle ulaşması ise kaderin acı bir cilvesi olsa gerek.

AMERİKAN GANGSTERİ

ORJİNAL ADI American Gangster

YÖNETMEN Ridley Scott

OYUNCULAR Denzel Washington,

Russell Crowe, Chiwetel Ejiofor,

Josh Brolin, Ted Levine

YAPIM/SÜRE 2007 ABD, 173 dk.

GÖRÜNTÜ/SES 1.85:1, 5.1 DD İngilizce (T.A.)

ŞİRKET As Sanat (Universal)

70'lerin New York'una
hoşgeldiniz...

Ridley Scott'tan
Amerikan mafya
tarihine şık bir katkı...

AMERİKAN GANGSTERİ" İSMİ EN BAŞTA AVANTÜR FİLMLERİNİ FİLAN ANDIRIYOR ama bu isim aslında filmi izledikten sonra anlam kazanıyor. Zira Amerika'nın Vietnam savaşına gömülmüş zamanlarında içerdeki uyuşturucu trafiğinin, çete savaşlarının arttığı ve yozlaşmış polislerin de bu trafiğin içine iyice bulaştığı ortamın bir fotoğrafını çekiyor film. Gerçekten de film fazlasıyla "Amerikan"...

Çevresinde sayılan güçlü bir mafya patronunun yanında şoförlük yapan Frank Lucas onun ölümünün ardından koltuğa oturur. Patronu olduğu mahallede zaman geçtikçe güçlenir ve kalabalık ailesini de yanına getirir. Son derece akıllı bir hamleyle Bangkok'daki Amerikan üssünü nakliye şirketiymiş gibi kullanarak sokaklara ucuz ama kaliteli uyuşturucu tedarik eder. Böylece güçlü İtalyan mafyasına rağmen, siyahi bir Amerikalı olarak bölgede hızla yükselir. Teşkilatını çok sağlam kuran Lucas, son derece dikkatli hareket eder. Ancak iyi bir koca ve iyi bir baba olamamış ama iyi ve dürüst bir polis olabilmiş

Richie Roberts bir süre sonra sokaklarda dolaşan bu malı takip etmeye başlar. Hep dikkatli olan Lucas'ın küçücük bir dikkatsizliği ise Roberts'ı peşine takmaya yetecektir.

Scott, 1970'lerin New York'unu baştan yaratmış sanki. Ama Steven Zaillian imzalı senaryosu da az buz işçilik barındırmıyor. Ama bu senaryonun inceliği en çok bu 'uzatılmış versiyon'da farkediliyor. Zaillian'ın senaryosu mafya filmlerindeki tipik yükseliş-çöküş hikayelerinden farklı... Etrafı çürümüş olsa da kendisi dürüst kalmış polis karakterini çıkarırsanız sanki bir işadaminin başarı hikayesi gibi daha çok...

Açıkçası bir süre çok fazla detay barındıran diyaloglar takip izleyenleri biraz zorluyor ama karakterler tamamen ortaya çıkınca film de kabak çekirdeği gibi açılıyor ve sonrası her Ridley Scott filmi gibi akıp gidiyor... [1]

70'lerin New York'unu 70'lerin müzikleri eşliğinde ince düşünülmüş tasarımlarla izliyoruz...

Russell Crowe'un az kazanan, karısıyla sorunlu, dürüst polis kompozisyonu ne kadar iyi oynarsa oynasın artık çok 'eski'...

NEW YORK ÇETELERİ

ORJİNAL ADI Gangs Of New York

YÖNETMEN Martin Scorsese

OYUNCULAR Leonardo DiCaprio,

Daniel Day-Lewis, Cameron Diaz,

Jim Broadbent, John C. Reilly

YAPIM/SÜRE 2002 ABD-İtalya, 160 dk.

GÖRÜNTÜ/SES 2.35:1, 5.1 DD İng. ve Türkçe

ŞİRKET As Sanat (Medyavizyon)

Martin Scorsese,
dönemi yeniden
yaratmada neredeyse
'akıl dışı' bir titizlik
gösteriyor.

1 846 YILININ NEW YORK'UNDA, REZİLLİK VE KARGAŞANIN SİMGESİ FIVE POINTS bölgesinin kontrolünü ele geçirmek amacıyla rakip çeteler savaşmaktadır.

Kasap Billy'nin (Daniel Day-Lewis) başında olduğu, Amerika'da doğdukları için kendileriyle gurur duyan 'Yerli Amerikalılar' çetesi, Priest Vallon'un (Liam Neeson) yönettiği İrlandalılar'dan oluşan 'Ölü Tavşanlar' çetesiyle kavgaya halindedir. Billy, Priest'i öldürünce, zafer ilan eder. Babasının öldürülmesine tanık olan Priest'in oğlu bir yatılı okula gönderilir. 16 yıl sonra kendisine Amsterdam adını vermiş olarak (Leonardo DiCaprio), intikam almak için geri döner. Bu arada Kasap, ahlaksız bir politikacıyla işbirliği içindedir. İşin içine tehlikeli bir aşk ilişkisinin (Cameron Diaz) karışması da gecikmeyecektir.

"New York New York" (1977), "Sıkıdostlar" (Goodfellas, 1990), "Masumiyet Çağı" (The Age Of Innocence, 1993), "Casino" (1995) gibi filmleriyle ABD tarihinin ilginç dönemlerine odaklanan ve haklı olarak 'Amerika'yı en iyi anlatan yönetmen'

payesi alan üstat Martin Scorsese, dönemi yeniden yaratmada neredeyse 'akıl dışı' bir titizlik gösteriyor "New York Çeteleri"nde. Bunda, Roma'nın ünlü Cinecitta stüdyolarında kurulan muazzam setin de büyük payı var kuşkusuz.

Sert, kanlı, vahşi, erkeksi bir film var karşımızda. Öyle ki ABD'nin katiller, serseriler, çapulcular vb. tarafından kurulduğu tezlerine bolca malzeme sağlanıyor.

Scorsese de 1928 tarihli bir kült kitaptan uyarladığı filmi için, "1860'lar, işçi sınıfının, sokakları ve dar geçitleri dolduran göçmenlerin, yozlaşmış politikacıların ve bütün bunları kontrolü altına almak için savaşan yeraltı dünyasının inanılmaz hikâyeleriyle dolup taşıyordu. Bu hikâyelerde genç bir ülke sınav veriyordu. Bunlar köklerimiz anlatan hikâyelerdi" demiş zaten. [1]

Michael Ballhaus'un görüntü yönetmenliği mükemmel.

Otantik ve muazzam atmosfer, zaman zaman hikâyeyi gölgede bırakıyor.

16. DOĞUM GÜNÜM

ORİJİNAL ADI Sixteen Candles

YÖNETMEN John Hughes

OYUNCULAR Molly Ringwald,
Anthony Michael Hall, Justin Henry,
Michael Schoeffling, John Cusack

YAPIM/SÜRE 1984 ABD, 89 dk.

GÖRÜNTÜ/SES 1.85:1, 5.1 DD İng. ve 2.0 DD Tr.

ŞİRKET As Sanat (Universal)

John Hughes, yazıp yönettiği ilk filminde, sinemasını şekillendirecek olan tüm eğilimleri bir araya getiriyor.

JOHNN HUGHES'UN ALTIN ÇAĞINA START VEREN VE İLK FİLMİ OLAN "16. DOĞUM GÜNÜM", Amerikan gençliğinin 80'li yıllardaki ruhunu yakalamayı başarıyor. Bu filmle Hughes, o gençlerin kendilerini var etme mücadelesine, hayallerine, arzularına, çıkmazlarına ve kuşak çatışmasına ayna tutmaya başlıyor. Daha önemlisi, bugün 'MTV jenerasyonu' diye andığımız 80 kuşağını anlamayı ve şefkatle kucaklamayı başarıyor.

Film 16'ncı yaş gününe girmek üzere olan bir lise öğrencisini mercek altına alıyor. 16'ncı yaş, 'sweet sixteen' diye anılan, batı kültüründe önem taşıyan bir 'çocukluktan gençliğe geçiş yaşı' olduğundan, Samantha'nın (Molly Ringwald) sıkıntısı artıyor. Ablası ertesi gün evleneceği için aile Samantha'nın doğum gününü unutuyor. Hughes'un bu noktadaki tanısı çok net: Samantha, kendisini zerre dinlemeyen ailesiyle yaşadığı iletişim sorunu yüzünden köşesine kapanıyor ve ifade güçlüğü yaşıyor. İletişimsizlik, kuşaklar arası gerilimin temel kaynağı.

John Hughes açısından "16. Doğum Günü"ün önemi, sonraki filmlerinde pekiştireceği ebeveyn ile ergen arasındaki iletişimsizliğin ergende açtığı yaraya ilk kez odaklanması. Ona göre bu gençlerle konuşmayan, onlara kulak vermeyen aileler yüzünden çocuklar kendi aralarında da iletişim sorunu yaşıyor. Bu yüzden Samantha, beğendiği fakat tanışmadığı çocuğu uzaktan sevmek zorunda kalıyor.

Molly Ringwald'ın samimi bir inandırıcılıkla canlandığı Samantha'nın içine kapanıklığı ve utangaçlığı ailesinin ona kulak vermeyişinden, onunla konuşmamasından ve ona özgüven aşılamamasından ileri geliyor.

Hughes'un daha bu ilk filmiyle başlayıp gücü yettiği kadar dile getirdiği üzere, bu gençlerin yargılanmaya değil, takdir edilmeye ihtiyacı var her şeyden önce... [1]

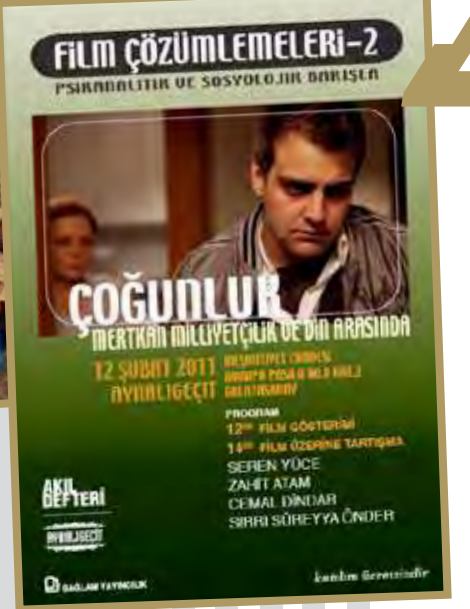
Anthony Baker Hall, daha genç yaşında yüksek bir enerji ile karakterine can veriyor. Adeta Ringwald'dan başrolü çalıyor.

Hughes ilk filmini sonraki filmleriyle kıyaslarsak komedi üzerine inşa ediyor. Bu da Samantha'nın dramını bir parça sulandırıyor.

"SİNEMACILIK VE FİLMCİLİK YARARINA BAĞIMSIZ İLETİŞİM PLATFORMU"

sadibey.com

1 - Cowboys & Aliens

Çizgi roman aleminin sinemayı destekleme alışkanlığı hız kesmiyor. 2006'da yayımlanan aynı adlı çizgi romandan uyarlanan filmin yönetmeni, "Demir Adam"ları (Iron Man) da yöneten Jon Favreau. Kovboylarla uzaylıları karşı karşıya getiren hikaye, ilgi çekici bir türler kırmasını da beraberinde getirecek belli ki!

2 - Film Çözömlmeleri-2 (Çoğunluk)

'Psikanalitik ve Sosyolojik Bakışla' alt başlığıyla düzenlenen Film Çözömlmeleri'nin ikincisi, Altın Portakal galibi "Çoğunluk" üzerine bir tartışmaya sahne olacak. 12 Şubat'ta Aynalıgeçit'te yapılacak etkinlikte filmin ardından takip edilebilecek tartışmaya, filmin yönetmeni Seren Yüce'nin yanı sıra, Zahit Atam, Cemal Dindar ve Sırrı Süreyya Önder de katılacak. Film gösterimi 12.00'de, tartışması 14.00'te başlayacak.

3 - SİYAD Belgesel Adayları

SİYAD Ödülleri'nde 'en iyi belgesel' dalında yarışacak çalışmalar açıklandı. Sekiz aday şöyle sıralandı: "Bu Sahilde", "Direnişçi", "Duvar", "Hayal Çetesi", "Kahpe Devran", "Leyla İle Mecnun Gurbette", "Miraz", "Ordu'da Bir Argonot".

4 - SİYAD Kısa Film Adayları

SİYAD'ın 'en iyi kısa film' dalında yarışmaya değer bulunduğu yedi çalışmaya şöyle sıralandı: "Berf", "Bisiklet", "Deng", "Erkek Adam", "Güven Bana", "Meret", "Ölüm". Her iki kategoride yarışacak 15 filme bol şanslar diliyoruz.

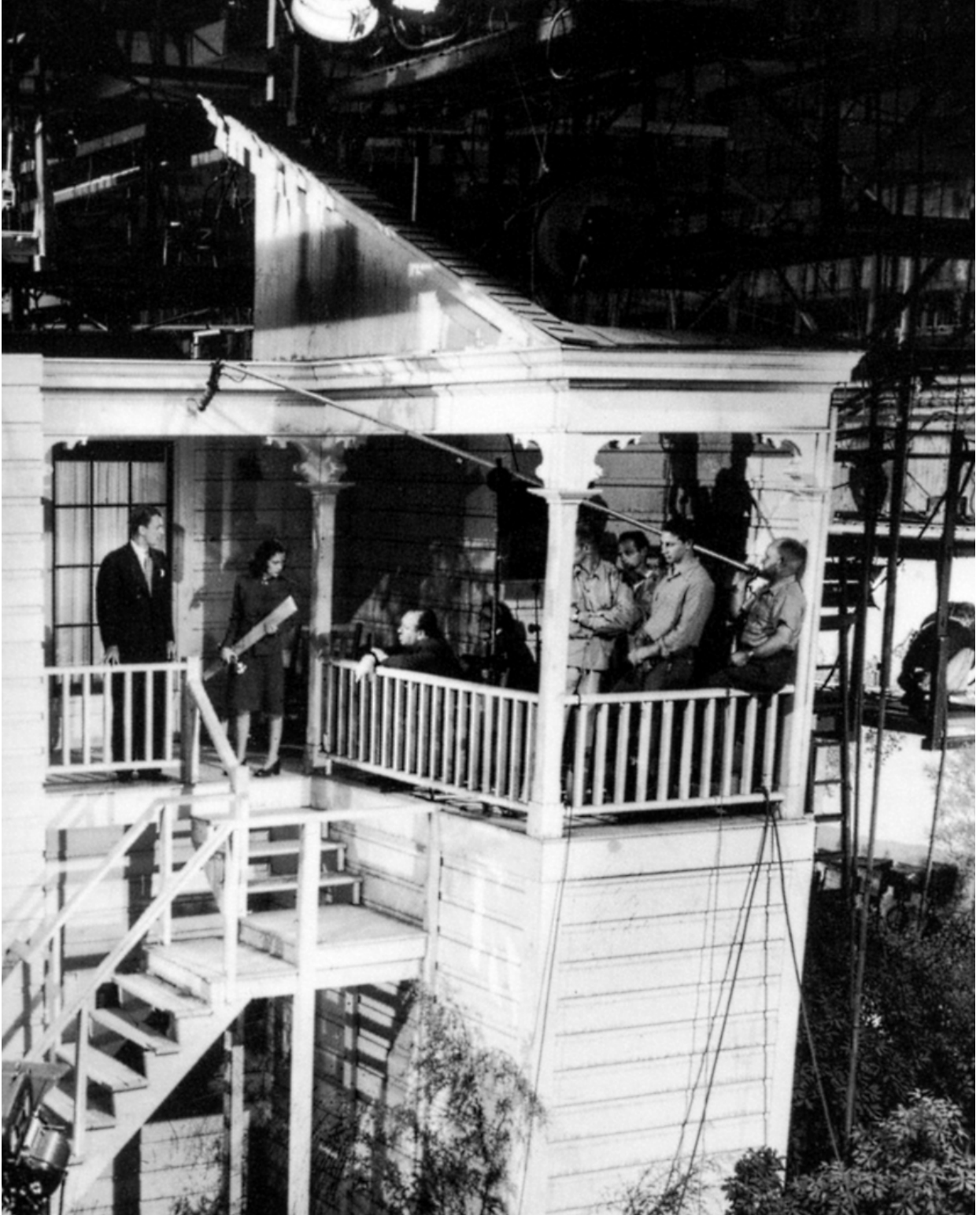
5 - Eyyvah Eyyah 2'den rekor denemesi

"Eyyvah Eyyah 2", beş haftada 3,5 milyon seyirciye ulaşmış durumda. Rekora gittiği söyleniyor. Gider mi gitmez mi bilemeyiz ama "Recep İvedik" ya da "Kurtlar Vadisi" serilerinden bir filmin 'en çok izlenen' şapkasıyla ortalarda dolaşmasından iyidir. Öte yandan "Kurtlar Vadisi: Filistin" in ilk haftasında 1 milyonu aşkın seyirciye ulaşması, "Eyyvah Eyyah 2" rekoru kırsa da sarı mayoyu uzun süre taşıyamayacağını işaret ediyor. Yanılmayı ummaktan başka yapacak bir şey yok!

ROCK FM 94.5

SİNEMA VE SOUNDTRACK DÜNYASINA KEYİFLİ BİR YOLCULUK
BİLGEHAN ARAS'LA 7. CADDE HER ÇARŞAMBA 22.00 - 00.00 / TEKRARI HER PAZAR 12.00 - 14.00

“ Her şeyi akla yatkınlık ve inanılrlık terimleriyle tahlil ederseniz, kurmaca hiçbir senaryo bu yaklaşımla başa çıkamaz ve ancak belgesel yapabilirsiniz.”

Alfred Hitchcock